
Føroya Handverksmeistarafelag

Ársfrágreiðing 2019

Ein lýsing av samfelagsgongdini, gongdini innan byggivinnuna og virkseminum hjá felagnum

VINNUHÚSIÐ
HOUSE OF INDUSTRY

Innihaldsyvirlit

Inngangur	1
Um FHMF	1
Mið og mál felagsins.....	1
Nevndin í FHMF	2
Fyrimunir við limaskapi í meistarafelagnum	2
Limaskapur og fyrimunir	2
Sáttmálar, starvsfólkamál og setan av fólki.....	2
Myndugleikar, lógir og reglur	3
Bransjumál - byggivinnan.....	3
Ymiskt annað.....	3
Samfelagsgongdin og byggivinnan	4
Lønargjaldingar og handverksvinnan.....	4
Arbeiðsloysið og arbeiðsmegin.....	5
Fólk við handverkaraútbúgving í ALS	6
Gongdin í byggivinnuni	7
Talið á nýbyggingum.....	7
Lærlingatilgongd innan handverk	8
Mál seinasta árið	10
Meistaraútbúgving og læggilding av handverksmeistarum.....	10
Yrkisútbúgvingar	10
Avtalan við Byggiharrasamtakið um ABF 06 og arbeiðstakarasáttmála.....	11
Tryggingar til handverksmeistarar.....	11
Lærlingaviðurskifti	11
Dagliga virksemið felagsins.....	11
Eftirútbúgvingargrunnurin “Vitan”	2
Broyttar viðtøkur fyri “Vitan”	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.

Inngangur

Henda ársfrágreiðing verður lögð fram á aðalfundinum hjá Føroya Handverksmeistarafelag (FHMF) 1. juni 2020.

Endamálið við frágreiðingini er at kunna limirnar um gongdina innan handverksvinnuna og um týðandi mál, sum Føroya Handverksmeistarafelag hevur arbeitt við farna árið.

Um FHMF

Føroya Handverksmeistarafelag er stovnað í 1957, sum eitt landsfelag fyri handverksmeistarar. Í 1996 gjørdist felagið limur í Føroya Arbeiðsgevarafelag, og fyrisitingin flutti í Vinnuhúsið.

Felagið er meginfelag fyri í løtuni sjei lokalfeløg, sum eru:

- Havnar Handverksmeistarafelag
- Tvøroyrar Meistarafelag
- Meistarafelagið í Klaksvík
- Eysturoyar Handverksmeistarafelag
- Vága Handverksmeistarafelag
- Vágs Handverksmeistarafelag
- Suðuroyar Meistarafelag

Í 2011 varð Suðuroyar Meistarafelag stovnað fyri alla Suðuroynna, og ætlanin var at avtaka Meistarafeløgini í Vági og Tvøroyri. Enn er ikki komið á mál við hesum.

Mið og mál felagsins

- At sambinda øll handverksmeistarafeløg í Føroyum í felagsskap, at lívga og verja lívsmálini og siðvenjuna hjá stættini, og at fremja handverkið og handverksídnað sum heild.
- At virka fyri vælskipaðum næmingaviðurskiftum, sum grundarlag undir lítargóðari útbúgving
- At taka sær av lønar- og arbeiðsviðurskiftum limafelaganna, at fáa í lag sáttmálar við onnur virkisfeløg, og at taka upp samráðingar við yvirvald og stovnar.
- Við upplýsandi og upplærandi kjakfundum, fyrilestrum og skeiðum at útbúgva limir felaganna, sum best og stimbra felagsskapin og samanhaldið, at skapa trygg prísviðurskifti til stuðuls fyri krøv limafelaganna og til frama fyri samanhaldið.
- At koma sum best undan trætumálum millum handverksmeistarar og handverkarar, og at royna at fáa trætumál avgjørd í sátt og semju og sleppa undan arbeiðssteðgi. Um trætumál tekur seg upp, fremur felagið áhugamál handverksmeistaranna so langt sum rímiligt er, og so langt vald tess røkkur.

Handverksvinnan í Føroyum er sett saman av nógvum ymiskum fakum ella vinnugreinum. Sáttmálin millum Føroya Handverksmeistarafelag og handverkarafeløgini fevnir um allar greinar innan handverkið.

Nevndin í FHMF

Eftir aðalfundin í 2019 skipaði nevndin seg við Magnus Magnussen sum formanni og Petur Frank Joensen sum næstformanni. Hinir nevndarlimirnir vóru Sjúrdur Holm, Jens Kristian Haraldsen og Dávur Høgnason.

Áður hevur nevndin haft 6 limir, men á aðalfundinum í 2009 avgjórði aðalfundurin at lata síðsta nevndarsessin standa tóman fyribils, um lív kom í meistarafeløgini í Suðuroynni.

Fyrimunir við limaskapi í meistarafelagnum

Flestu feløg í Føroyum innan handverksvinnuna eru limir í Føroya Handverksmeistarafelag, tí hetta gevur tryggjar karmar og greiðar fyrimunir fyri virkir.

Føroya Handverksmeistarafelag er eitt felag í Føroya Arbeidsgevarafelag (FAG) og partur av Vinnuhúsinum. Limaskapur gevur tí atgongd til allar tænastr og ráðgeving, sum Vinnuhúsið veitir, m.a. um arbeiðstakarasáttmálar, ABF 06, og tá ósemjur eru. Eisini verður ráðgivið um starvsfólkaspurningar og spurningar um lóggávu.

Limaskapur og fyrimunir

Ein partur av limaskapinum er hjálp við truplum málum. Limir kunnu venda sær til Vinnuhúsið við øllum slíkum. Umsitingin í Vinnuhúsinum kann móguliga ikki svara øllum spurningum, men kunnu hjálpa við at finna loysnir.

Ein kann siga, at limaskapurin er sum at hava eina trygging: Í tí dagliga er kanska ikki ofta tørvur á tí, men tá tað leikar á, er gott at hesi viðurskifti eru í lagi.

Limaskapurin er eisini prógv um, at talan er um eina fyrirøku, sum ynskir at virka undir skipaðum karmum. Almennir myndugleikar vilja ofta taka atlit til hetta, tá mál vera viðgjörd.

Føroya Handverksmeistarafelag bjóðar eisini meistarum at gerast partur av samlagstrygging hjá LÍV, sum fevnir um lívstrygging og trygging ímóti ávís sum hættisligum sjúkum.

Sáttmálar, starvsfólkamál og setan av fólki

Arbeidsgevarafelagið og Handverksmeistarafelagið gera sáttmálar við fakfeløgini vegna limirnar.

Umsitingin í Vinnuhúsinum veitir hjálp viðvíkjandi øllum sáttmálaspurningum og spurningum, sum viðvíkja starvsfólka- og setanarviðurskiftum. Limir fáa alla neyðuga ráðgeving í slíkum málum, og um neyðugt fara vit í rættin við prinsipiellum málum, sum limir reisa.

Limir fáa serliga atgongd til alla kunning á heimasíðuni hjá Vinnuhúsinum, harundir:

- Vegleiðingar um setanarviðurskiftir
- Sáttmálar við viðmerkingum og frágreiðingum
- Lidnar setanaravtalur ið kunnu takast niður og útfyllast – fyri ymiskar starvsbólkar

Hetta krevur loyniorð, sum bert limir fáa.

Myndugleikar, lógir og reglur

Virkir fáa hjálp og ráðgeving við trupulleikum við myndugleikum – t.d. um tey halda, at tey ikki eru rætt viðfarin í mun til onnur.

Um einstakir limir reisa mál, sum hava prinsipiellan týdning fyri vinnuna ella ávísar vinnubólkar og t.d. ynskja lógir og reglur broyttar, verða slík mál eisini viðgjørd.

Bransjumál - byggivinnan

Í sambandi við byggimál veitir Vinnuhúsið eina serliga tænastu til limir í Handverksmeistarafelagnum. Um komið verður eftir, at ikki verður farið rætt fram, tá byggiharrar – almennir ella privatir – bjóða uppgávur út, kann í samráð við limirnar verða kravt, at útbjóðingartreytirnar verða broyttar ella at útbjóðingin steðgar.

Handverksmeistarafelagið hevur ásett serligar reglur viðvíkjandi útbjóðingum og byggiuppgávum, og limirnir fáa ráðgeving í øllum trætum í sambandi við slík byggimál. Meistarafelagið hevur eisini avtalu við lögfrøðingar hjá danska Håndværksrådet, sum veitir ráð í truplum málum.

Á heimasíðuni eru serligir vegleiðingar fyri byggivirkir, sum eru limir t.d. indeks til regulering av byggisáttmálum, greining av kostnaði av einum arbeiðstíma, vegleiðandi reglur fyri rokningsarbeiði o.a.

Um limir reisa mál, sum hava prinsipiellan týdning fyri handverksvinnuna, verða tey viðgjørd í nevndini í felagnum, og málið verður tikið upp við røttu myndugleikarnar.

Ymiskt annað

Tá Vinnuhúsið skipar fyri tiltøkum ella skeiðum, t.d. Vinnudegnum, fáa limir fyrimum. Nøkur tiltøk ella skeið eru einans fyri limir, og í øðrum førum fáa limir avsláttur í prísinum.

Limir hava eisini atgongd til tiltøk hjá Dansk Industri, sum um teir vóru limir har. Eisini hava vit samstarv við líknandi feløg í grannalondunum, og hetta kann vera hent um virkir arbeiða uttanlands ella ynskja útlendsk sambond.

Arbeitt verður framhaldandi við at víðka um tey tilboð, ið verða bjóðað limunum.

Samfelagsgongdin og byggivinnan

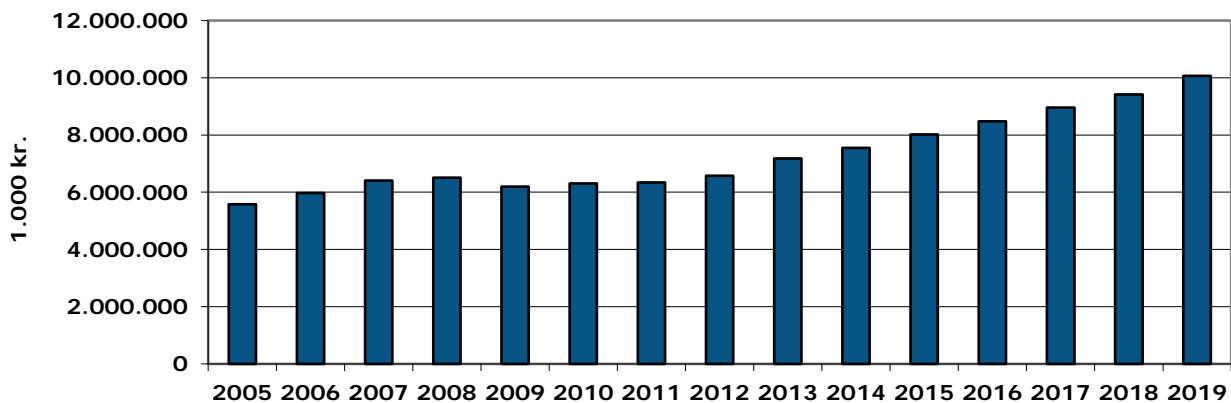
Lønargjaldingar og handverksvinnan

Áýggjunda árið á rað hefur ein vøkstur verið í samlaðu lønargjaldingunum í føroyska samfelagnum. Vøksturinn í 2019 var 6,8% í mun til 2018.

Útgoldnar lønir vóru í 2019 10.063 milliónir kr., sum var 644 milliónir meira enn í 2018. (Sí mynd 1)

Í 2009 minkaðu lønirnar við 4,8%, og næstu trý árin stóð lønarvøksturinn nærum í stað, men fór so smátt vaksa hereftir. Vøksturinn á 9,3% í 2013 var eitt lop upp eftir, og síðani hefur vøksturinn ligið beint omanfyri tey 5%.

Samlaðar lønargjaldingar 2005-2019

- Mynd 1: Samlaðar lønargjaldingar 2005-2019. Kelda: www.hagstova.fo

Mynd 2a vísir gongdina í lønargjaldingum innan byggivinnuna seinastu 6 árin frá 2013 til 2019.

Innan handverksvinnuna, bygging, skipasmiðjur, smiðjur og ídnað annars, øktust lønargjaldingar við 12,1 % í 2019 í mun til 2018.

Vøksturinn sæst aftur í heildini, so parturin hjá handverksvinnuni av samlaðu lønargjaldingunum, nú er á 15,4%.

Lønargjaldingar í byggivinnuni 2013 – 2018

Vinnugrein	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skipasmiðjur, smiðjur	155,3	183,3	195,0	208,4	238,3	274,5	332,2
Ídnaður annars	207,6	223,8	237,7	256,0	267,1	285,8	289,7
Bygging	422,6	479,4	531,3	588,1	699,0	825,4	931,8
<i>Tilsamans</i>	<i>785,5</i>	<i>886,5</i>	<i>964,0</i>	<i>1.052,5</i>	<i>1.204,4</i>	<i>1.385,7</i>	<i>1.553,7</i>
% av samlaðum lønargjaldingu	10,9%	11,7%	12,0%	12,4%	13,4%	14,7%	15,4%
% vøkstur í lønargj. handverksvinn:	0,1%	12,9%	8,7%	9,3%	14,2%	15,1%	12,1%

- Mynd 2a: Lønargjaldingar í byggivinnuni 2013-2018. Kelda: www.hagstova.fo

Um hugt verður eftir talinum á løntakarum heldur enn lønarútgjaldingum, so er hetta talið økt við 6,6% í fjør (sí mynd 2b). Sostatt økjast lønargjaldingarnar framvegis væl meira enn talið av løntakarum innan handverksvinnurnar. Bæði samlaðu lønarútgjaldingarnar og talið av løntakarum, vísa ein vøxtur hesi seinastu fimm árin, har talið av løntakarum er økt við millum 5,3 og 8,6%, hevur vøxturin í lønarútgjaldingum verið millum 8,8 og 15,1%.

Løntakarar skiftir á vinnugrein	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Skipasmiðjur, smiðjur	497	532	588	641	663	693	747	796	872
Annar ídnaður	764	743	717	772	808	859	867	900	910
Bygging	1.589	1.503	1.566	1.630	1.733	1.876	2.068	2.303	2.479
Tils. Handverksvinna	2.850	2.778	2.871	3.043	3.204	3.428	3.682	3.999	4.261
Munur í %	-1,4%	-2,5%	3,3%	6,0%	5,3%	7,0%	7,4%	8,6%	6,6%
Løntakarar tils. í Føroyum	23.259	23.686	23.583	24.051	24.772	25.385	26.115	26.912	27.708

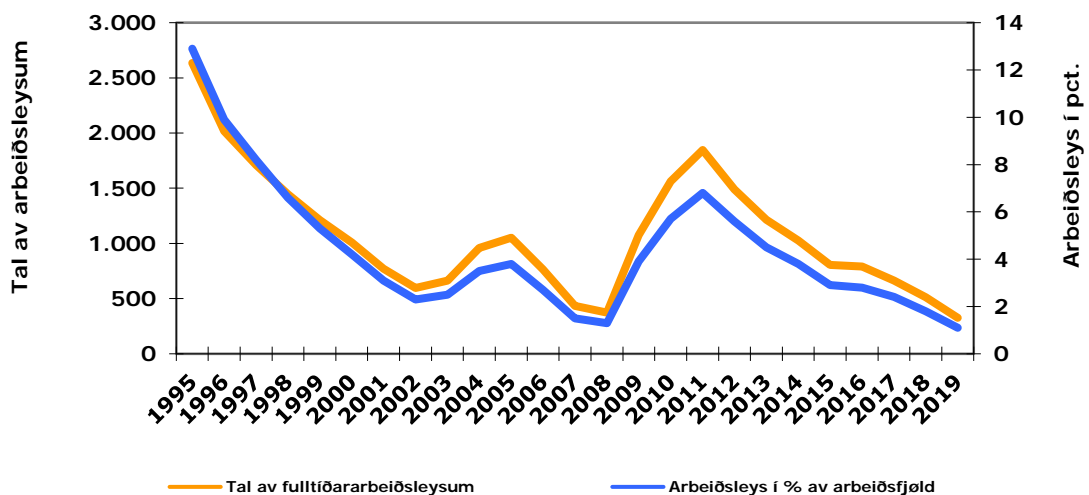
- Mynd 2b Løntakarar í byggivinnuni 2011-2018. Kelda: www.hagstova.fo

Handverksvinnan var upp á tað størsta í 1988/89, tá fleiri enn 4.000 løntakarar vóru. Frá 1989 til 1994 minkaði byggivinnan við meira enn eini helvt. Síðan var ein javnur vøxtur fram til og við 2007, men eftir hetta er talið aftur minkað. Síðani 2013 er hetta talið aftur farið at vaksa, og er talið av løntakarum í handverksvinnunum nú aftur farið uppum tey 4.000.

Arbeiðsloysið og arbeiðsmegin

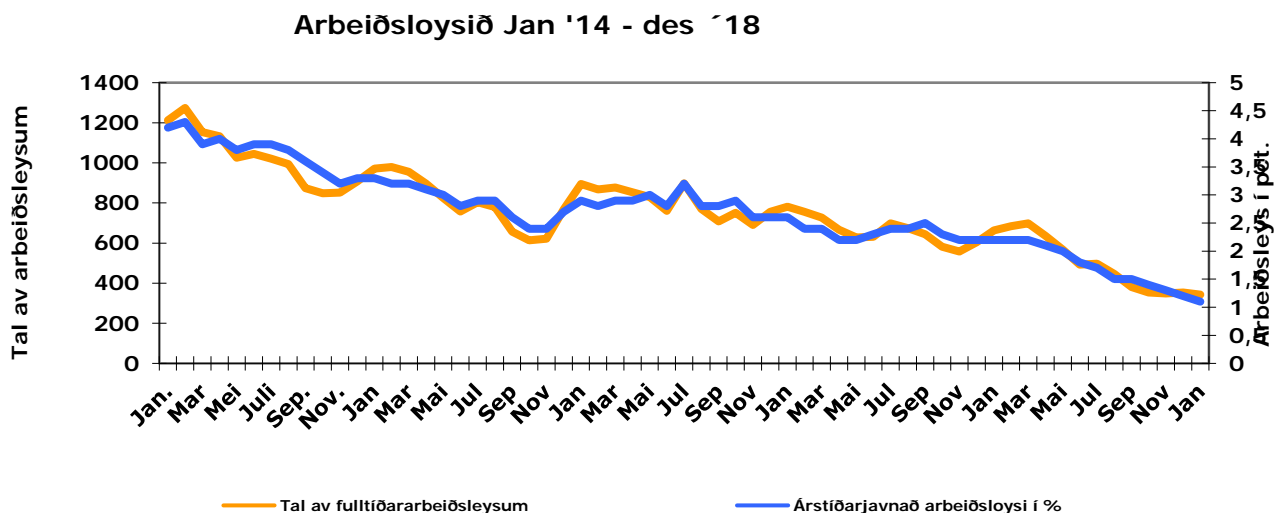
Síðani 2011 tá árstíðarjavnaða arbeiðsloysið í Føroyum var í miðal 6,8%, er arbeiðsloysið minkað alsamt. Í 2019 var árstíðarjavnaða arbeiðsloysið 1,1%, sum svarar til 326 fólk. Hetta er ein minking við 0,7% í mun til 2018. Nevnast kann, at arbeiðsloysið minkar við 186 fólkum, hóast arbeiðsfjöldin er voksin við heili 670 fólkum.

Arbeiðsleys 1995-2019, í tali og pct.

- Mynd 3a: Tal av arbeiðsleysum og í pct. av arbeiðsfjöld. Kelda: www.hagstova.fo

Á mynd 3b sæst gongdin í arbeiðsloysinum mánaða fyri mánaða seinastu fimm árin. Arbeiðsloysið er spakuliga minkað í tíðarskeiðnum og var í október 2014 komið niður á umleið 3,4%. Arbeiðsloysi hevur verið niðanfyri 3,5% síðani, og var í november 2019 1,9%. Hetta er eitt munandi minni arbeiðsloysi enn í flest øllum evropeiskum londum.

Mynd 3b: Tal av arbeiðsleysum og í pct. av arbeiðsfjøld. Kelda: www.hagstova.fo

Fólk við handverkaraútbúgving í ALS

Sambært tølum frá ALS vóru í mai 2020, 46 persónar við handverkaraútbúgving í ALS-skipanini. Hetta er eitt lítið vet upp í mun til 2018, tá tað vóru bert 19 fólk við handverkaraútbúgving í ALS-skipanini í 2017 vóru 48. Av teimum 7 bólkunum, sum ALS flokkar handverkarar í, var størsti bólkurin í ALS-skipanini handverkarar við útbúgving innan matvøru- og tænastryki. Í talvu 4 sæst býtið á handverkarum í ALS.

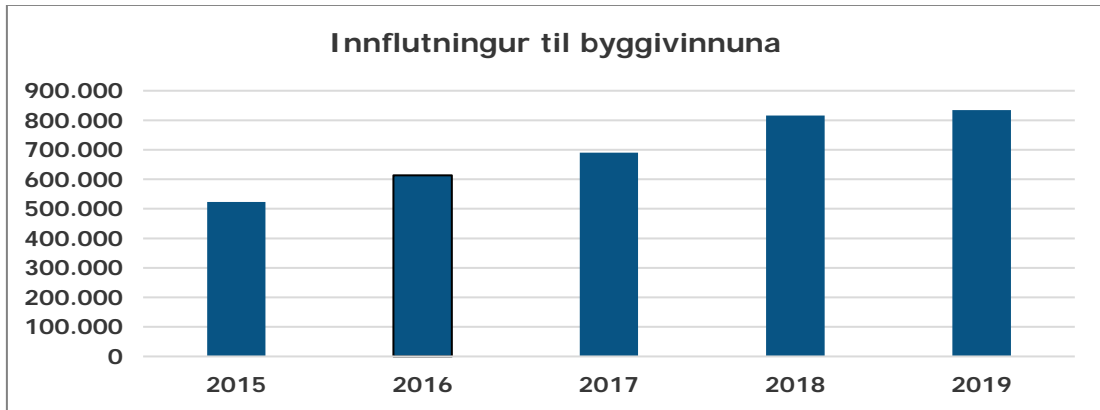
Fólk við handverkaraútbúgving í ALS 19/5-2020:	
Yrkisbólkur	Persónar í ALS
Matvøryrki (bakari, kokkur, kondittari, køksatstøðari, meiaristur, skipskokkur, slaktari og tænar)	13
El- og samskiptisyrkið (automatikkøkningur, datamekanikari, elektrikari, elektronikkøkningur, t)	1
Byggivirksemi og entreprenørarbeiði: (snikkari, bátasmiður jarnsmíð og málarar)	4
Metalyrkið (HVS-smíður, maskinsmíður, røsmíður, stálskipasmíður, jarnsmíð og málarar)	10
Flutningsyrkið (bilmekanikari, bilmálarar, bilplátusmíður og lastbilmekanikari)	2
Grafikk- og miðlayrkið: (bókbindari, prentari, fotografur, grafikari, miðlagrafikari og miðlatøkni)	3
Tænastu- og tilvirkisyrkið: (Gartnari, hárfriðkan, klæðnavirkari og timburmaður)	13
Í alt	46

- Mynd 4: Býtið av handverkarum í ALS-skipanini mai 2020. Kelda: ALS

Gongdin í byggivinnuni

Innflutningurin av byggiltfari

Mynd 5 vísir innflutningin av tilfari og lutum til byggivinnuna seinastu fimm árin. Eftir at innflutningurin av byggiltfari vaks rættuliga nógv í 2016-18, har vøksturin var millum 12,6 og 18,2%, javnaðist hann nakað út í 2019. Tá vaks innflutningurin av byggiltfari við 2,2%. Tað varð í 2019 innflutt fyri 834 mió. kr.

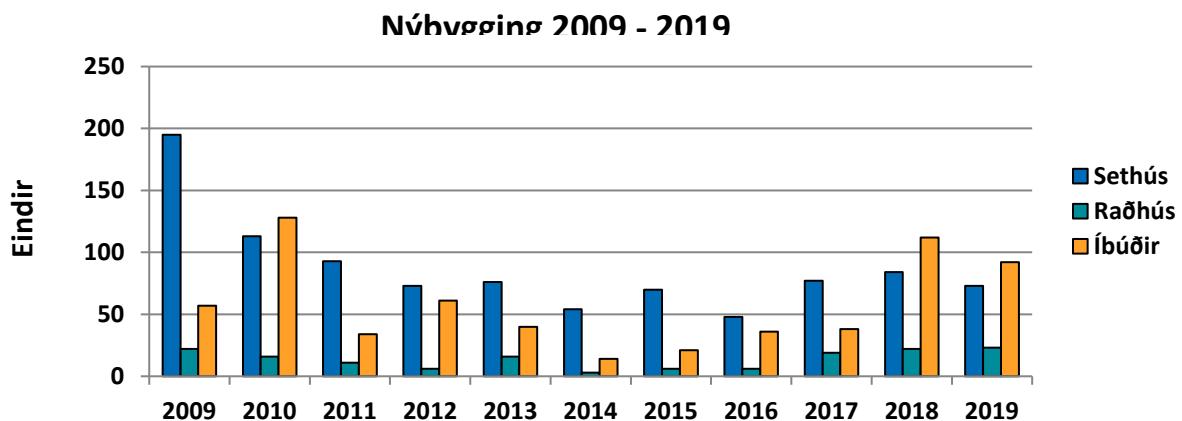

- Mynd 5: Innflutningur til byggivinnu í tkr. Kelda: www.hagstova.fo

Talið á nýbyggingum

Ein fullfíggað sethúsa- ella bygningsskráseting er ikki til, men verða skrásetingarnar hjá SEV, viðvíkjandi gjøldum fyri (ný)íbindingar í elkervið nýttar, fyri at gera eitt yvirlit yvir nýbyggingar í Føroyum.

Talið á nýbygdum sethúsum hevur ligið undir 100 síðan 2010. Í 2019 vóru 73 nýggj sethús tikin í nýtslu. Hetta er munandi minni enn fyri bert fáum árum síðani, har tað m.a. vóru fleiri enn 250 nýggj sethús bygd um árið í 2006, -7 og -8.

- Mynd 6: Nýibindingar í elkervið, skift á sethús og annað. Kelda: Hagstovan

Hinvegin sæst stóri eftirspurningurin eftir íbúðum aftur, nú tað verða bygdar fleiri íbúðir enn sethús. Tó vóru nakrar færri íbúðir bygdar í 2019 í mun til 2018; frá 112 til 92. Nógv íbúðarbygging er í gongd, og kunnu vit vænta eina framhaldandi øking av íbúðum í 2020

Eitt fleiri raðhús varð tikið í nýtslu í 2019, nemliga 23, í mun til 2018, tá talið var 22.

Mynd 7 vísir nøgdina av nýbygdum sethúsum, raðhúsum og íbúðum býtt upp í økir.

	2017				2018				2019			
	Tilsamans	Sethús	Raðhús	Íbúðir	Tilsamans	Sethús	Raðhús	Íbúðir	Tilsamans	Sethús	Raðhús	Íbúðir
Tils. (sýsla)												
Norðoya sýsla	8	8	-	-	37	7	-	30	5	2	3	-
Eysturoyar sýsla	36	13	7	16	22	22	-	-	24	21	1	2
Streymoyar sýsla	78	44	12	22	142	42	22	78	142	39	13	90
Vága sýsla	9	9	-	-	7	7	-	-	8	8	-	-
Sandoyar sýsla	-	1	-	-	-	-	-	-	7	1	6	-
Suðuroyar sýsla	2	2	-	-	10	6	-	4	2	2	-	-
Tilsamans	134	77	19	38	218	84	22	112	188	73	23	92

- Mynd 7: Bygging greinað í øki. Kelda: Hagstova.fo.

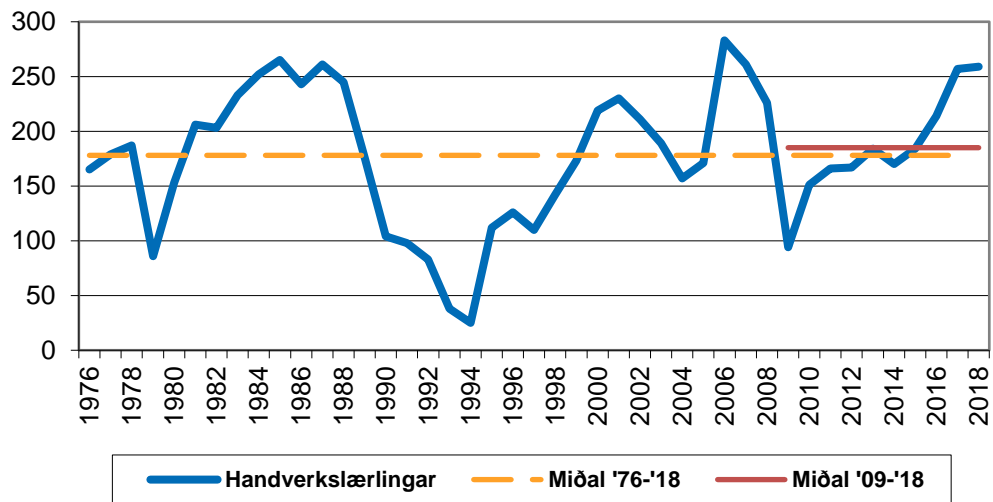
Sum heild eru útlitini hjá byggivinnuni fyri 2020 góð. Seinastu árin hava nógvar stórar verkætlanir verið í gongd, sum blíva liðnar í 2020. Nevntast kunnu nýggju hotellini, Skúlin á Fløtum, Skúlatrøð, Sev á Sundi. Tað hevur verið stór óvissa hvørs nýggjar verkætlanir vóru á veg. Fyritøkur í byggivinnuni merktu í Coronamánaðinum stak lítið til nýggjar verkætlanir. Hetta tykist tó at vera broytt nakað, og byggifyritøkur eru rímuliga bjartskygdar.

Lærlingatilgongd innan handverk

Sum vit síggja á mynd 8 hevur lærlingatilgongdin í miðal verið 178 í tíðarskeiðinum 1976 til 2018, og seinastu 10 árin frá 2009 til 2018 er miðaltalið 184 um árið. Hesi tøluni eru reinsaði fyri lærlingaútbúgvingar, sum ikki eru fevnd av handverkarsáttmálanum.

Vit síggja eisini, at lærlingatilgongdin í 2008 – 2012 var merkt av búskaparkreppuni. Tilgongdin hesi árin lá undir langtíðar miðaltalinum.

Lærlingatilgongdin í 2018 var 259, sum er fitt yvir miðaltalinum. Hetta eru tó bert tveir fleiri enn í 2017. Sostatt er talið av lærlingum ikki økt í tráð við vøksturin í løntakarum, lønarútgjaldingum og innfluttninginum av byggitilfarið.

Mynd 8: Lærlingatilgongd – handverksvinnan. Kelda: www.yrkisdepilin.fo

Tað er tó at fegnast um, at tað stór tilgongd av lærlingum. Tað hevur alstóran týdning framhaldandi at hava fokus á lærlingaøkið, soleiðis at fyrirkurnar eisini framyvir hava handverkarar tøkar.

Mál seinasta árið

Niðanfryi er ein stutt lýsing av nøkrum málum, sum felagið hefur viðgjørt ella sum onkursvegna hava verið viðkomandi fyri felagið síðani síðsta aðalfund.

Meistaraútbúgving og løggilding av handverksmeistarum

Felagið arbeiðir framhaldandi við at fáa stovnsett eina meistaraútbúgving í Føroyum, sum saman við arbeiðsroyndum skal vera eitt krav fyri at handverksmeistari kann verða løggildur til at standa fyri einum byggjarbeiði. Noreg og Ísland hava líknandi skipanir. Málið tekur tíð, m.a. tí nógvir ymiskir partar skulu dragast inn í hetta málið, men allir partar taka undir við ætlanini.

Felagið hefur valt at taka støði í norsku útbúgvingini, tí hon í vavi og innihaldi verður mett at verða hóskandi til Føroyar.

Skeiðsdepilin bjóðaði útbúgvingina til skúlaárið 2013/14, men undirtøkan var ov lítil. Felagið heldur, at yrkisdepilin eigur at gera neyðugu kunngerðirnar og lesiætlanirnar, so grundarlag er fyri at fáa føroysku meistaraútbúgvingina góðkenda í Íslandi og í Noregi.

Felagið ynskir eisini, at skiftisskipanir verða gjørdar fyri teir meistarar, sum longu eru á marknaðinum.

Fundir hava verið bæði við Landsstýrismannin í Mentamálum og í Vinumálum. Báðir hava verið jalgir mótvegis meistaraútbúgvingini. Síðani hefur arbeiðsbólkur við umboðum úr Føroya Handverksmeistarafelag og Glasi gjørt eitt tilmæli til Landsstýrismannin í Mentamálum. Næsta stig verður at seta løggilding í verk.

Yrkisútbúgvingar

Í juni 2019 varð søgulig trípartasemja undirskrivað í Vinnuhúsinum. Hetta kom í lag eftir drúgva tilgongd, sum byrjaði tann 29. apríl 2016, tá táverandi Landsstýriskvinna í Mentamálum var vertur fyri verkstovu at endurskoða yrkisútbúgvingarnar. Hetta var eftir ynski frá m.ø. Føroya Handverksmeistarafelag, har man var sera ónøgdur við broytingarnar frá 2013. Í september í 2018 varð álit handað Landsstýriskvinnuni um broytingar í Yrkisútbúgvingarskipanini. Álitið tók støði í broytingunum frá 2013.

Trípartasemjan snúði seg í høvuðsheitum um at gera eina konjunkturjavnandi skipan, soleiðis at lærlingar eisini koma ígjøgnum skipanina í lákonjunkturi. Harumframt var avgerandi at fáa eina brúkiliga skipan fyri lærlingarnar. Hetta er m.a. at stytta um skúlaskeiðini, soleiðis at lærlingarnir ikki fáa ov drúgva skúlagongd, men heldur taka skúlan í smáum. Harafturat er neyðugt at skúlarnir fáa heimild at taka lærlingar inn á skúlan fleiri ferðir um árið, soleiðis at hvørt lærupláss ikki missir allar sínar lærlingar samstundis.

Tað sær tíverri ikki út til at játtan er á figgjarlógini at fremja avtalaðu broytingarnar.

Avtalan við Byggiharrasamtakið um ABF06 og arbeiðstakarasáttmála

Byggiharrasamtakið hevur kallað inn til at endurskoða ABF06. Umframt Føroya Handverksmeistarafelag, hevur Ráðgevarafelagið eisini fingið innkalling. ABF06 er avtalað ímillum Føroya Handverksmeistarafelag og Byggiharrasamtak Føroya, men hesaferð er ynski at hava ráðgevaraavtaluna íroknaða. Hetta er eisini í tráð við gongdina í Danmark, har man hevur gjørt nýggja AB skipan, millum teir tríggjar partarnar í byggjarinum. Arbeiðið at endurskoða føroysku skipanina fór í gongd í mars 2019 og er komið á leið hálvvegis.

Tryggingar til handverksmeistarar

Føroya Handverksmeistarafelag hevur leingi arbeitt við at veita limum sínum eitt tryggingartilboð. Komið er nú á mál við at veita lívstrygging og trygging fyri ávísar hættisligar sjúkur. Felagið bjóðar nú hetta tryggingartilboð til limafyritøkur sínar.

Lærlingaviðurskifti

Lærlingaviðurskiftini hava staðið ovarlaga á breddanum hjá Meistarafelagnum hesi seinastu árin. Felagið hevur sett fleiri átøk í gongd, sum skulu varpa ljós á møguleikan at gerast handverkari.

Meistarafelagið er høvuðsfyriskipari av Føroyameistara kapping fyri handverkslærlingar, sum var hildin á øðrum sinni tann 28. februar og 1. mars 2019. Ætlanin var at tiltakið skuldi fella í eina fasta legu í 2020, men figging er framvegis ikki funnin til lærararnar, sum gera uppgávarnar at kappast eftir. Tí er tað nógv sum bendir á, at hetta átak dettur niðurfyri.

Dagliga virkseimið felagsins

Umframt einstøku málini, ið eru lýst omanfyri, fær umsiting felagsins eisini regluliga fyrispurningar um ráðgeving av ymiskum slagi. Serliga er tað í sambandi við spurningar um útbjóðing, ABF06, renturokning og indeksering, trætumál við byggiharrar o.s.fr.

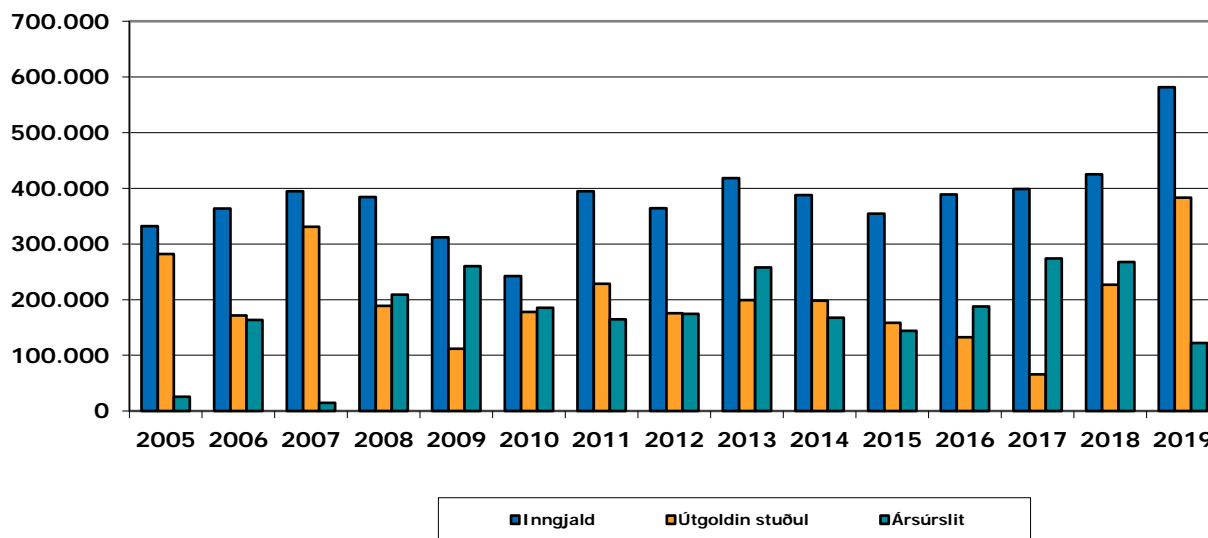
Eisini eru tað byggiharrar sum ynskja eitt gott samband við byggivinnuna, og sum venda sær til felagið við ivaspurningum. Hesum tekur felagið væl ímóti, tí tað er altíð lættari at rætta kós áðrenn bjóðað verður út enn aftaná.

Eftirútbúgvingargrunnurinn "Vitan"

Hövuðsendamálið við grunninum "Vitan" er at fremja eftirútbúgving innan handverkssvinnuna. Hetta verður gjørt við at veita fíggarligan stuðul til limirnar í feløgnum, ið ætla sær á eftirútbúgvingarskeið.

Bæði meistarar og sveinar gjalda til skipanina, ið verður umsitin av einari nevnd, ið Meistarafelagið og handverkarafeløgini velja.

Inngjaldið til grunnin, sum kann veitast sum stuðul, hevur seinastu árinum ligið millum tkr. 350 og tkr. 450 um árið. Men í 2019 fór inngjaldið heilt uppá 581 tkr. Útgjaldið úr grunninum er tó tengt at, hvussu nógvar umsóknir koma um stuðul. Hvussu henda gongdin hevur verið frá 2005 til 2019, sæst á mynd 9, sum eisini vísir úrslitið hjá grunninum. Vert er at leggja til merkis, at útgjaldið er voksið munandi hesi seinastu árinum. Í 2017 var útgjaldið 65 tkr, í 2018 var tað 226 tkr, meðan útgjaldið í 2019 var 383 tkr. Helst er hetta vegna miðvíst kunnandi arbeiði, umframt at fleiri viðkomandi skeið hava verið boðin út.

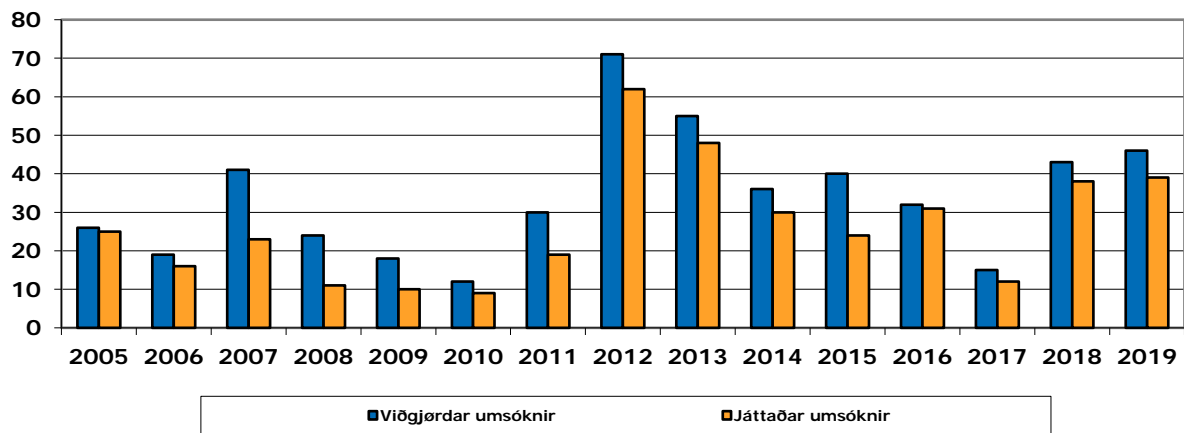
- Mynd 9: Inngjald, útgoldin stuðul og ársúrslit hjá Eftirútbúgvingargrunninum "Vitan"

Fæið í eftirútbúgvingargrunninum hækkaði munandi, tá tær umleið 3 mió.kr., sum vóru í Halgidagsgrunninum, vórðu fluttar í Vitan. Samlaða fæið í grunninum er nú omanfyri 7 mió.kr.

Tað sæst í mynd 9, at inngjaldini sum heild eru væl størri enn útgjaldini.

Ársúrslitið hjá grunninum hevur tí verið positivt øll árinum.

Talið av umsóknum hevur verið svingandi, men hesi seinastu tvey áriní hava verið rímuliga fitt av umsóknum.

- Mynd 10: Tal av viðgjørdum og játtaðum umsóknum til Eftirútbúgvingargrunnin "Vitan".

Av teimum 46 viðgjørdum umsóknum í 2019, varð stuðul latin til 39 teirra.